

3 SERİ NO'LU 5746 SAYILI ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN
Tebliğ grubu	5746 SAYILI KANUN GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	27281
Tarih	07.07.2009
Sıra no	3

1. Giriş

Bu Tebliğin konusunu, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda[1] belirtilen damga vergisi istisnası uygulamasına ilişkin usul ve esaslar oluşturmaktadır.

2. Yasal Düzenleme

1/4/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin 1/a, 1/b, 1/f ve 1/g fıkraları, 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ile 4 üncü maddesinin dördüncü ve altıncı fıkraları aşağıdaki gibidir:

"Madde 2- (1) Bu Kanunun uygulamasında;

a) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığını artırılmas ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalar, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanda bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çözümler özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

...

f) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri;

1) Araştırımcı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarımı veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanlar,

2) Teknisyen: Mühendislik, fen ve sağık bilimleri alanlarında yüksek öğrenim görmüş ya da meslek lisesi veya meslek yüksek okullarının teknik fen ve sağık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişiler,

g) Destek personeli: Ar-Ge faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

ifade eder."

"Madde 3-

...

(4) Damga vergisi istisnası: Bu Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaz."

"Madde 4-

...

(4) Bu Kanunda öngörülen şartların ihlali veya tevik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyaı doğumu sayılır. Sağlanan vergi dikkatle destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacakların Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

...

(6) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, TÜBİTAK'ın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından birlikte oluşturulacak yönetmelikle belirlenir."

5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esasları 31/7/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

3. Ar-Ge ve Yenilik Faaliyeti ile İlgili Damga Vergisi İstisnası Uygulaması

3.1. Uygulama Esasları

5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca, bu Kanun ve ilgili yönetmelikte kapsam ve şartları belirtilen Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesna olacaktır.

Bu çerçevede, Kanun ve yönetmelik kapsamındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılacak ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtlara da istisna uygulanacaktır.

Diğer taraftan, noter, resmi daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi kurum ve kuruluşlarca, 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanabilmesi için,

- Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında yapılacak işlemleri belirten ve desteği veren kamu kurum ve kuruluşları,

- Ar-Ge merkezleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri için başvuru yapılacak kamu kurumu,

- Teknoloji merkezi işletmeleri için Teknoloji Geliştirme Merkezi (TEKMER) Müdürlüğü,

- Uluslararası fonlarca desteklenen ya da Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri için TÜBİTAK,

tarafından onaylı listenin, mükellef tarafından işlem esnasında bu işlemi yapacak kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup söz konusu kurum ve kuruluşlarca başkaca bir belge aranmayacaktır. Ancak, işleme konulacak kağıtların Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında olduğunun onaylı listeden anlaşılması gerekmektedir. Onaylı listenin işlem esnasında ibraz edilmemesi halinde, işlem yapanlarca istisna uygulanması mümkün bulunmamaktadır.

3.2. İstisna Uygulamasının Başlangıcı

1/4/2008 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe giren 5746 sayılı Kanun ve bu Kanunun uygulama usul ve esaslarını düzenleyen ilgili yönetmelik çerçevesinde;

- Ar-Ge merkezlerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,

- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

- Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandığı,

- Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından desteklenen veya TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, bu projelere yönelik destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

- Uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri için TÜBİTAK'ın onay yazısının düzenlendiği,

- Teknogirişim sermaye desteklerinde, kamu idaresi tarafından iş planının onaylandığı,

tarihten itibaren Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen ka??tlara damga vergisi istisnas? uygulanabilecektir. Ancak, söz konusu ka??tlar?n, noter, resmi daire, di?er kamu kurum ve kurulu?lar? gibi kurum ve kurulu?lar nezdinde i?lem görmesi durumunda, bu kurum ve kurulu?larca damga vergisi istisnas? uygulanabilmesi için onayl? listenin ibraz?n?n aran?laca?? tabiidir.

3.3. ?stisna Uygulamas?n?n Sona Erdi?i Haller

5746 say?l? Kanun ve ilgili yönetmelik hükümleri uyar?nca,

- Ar-Ge merkezi hüviyetini haiz i?letmeler bak?m?ndan, Ar-Ge merkezi olma ?artlar?n?n kaybedilmesi, ? artlar?n ihlal edilmesi veya destek ve te?viklerin amac? d???nda kullan?lmas? halinde, ?artlar?n kaybedildi?i, ihlalin gerçekte?i?i veya destek ve te?viklerin amac? d???nda kullan?ld??? tarihten,

- Rekabet öncesi i?birli?i projesinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde bu tarihten, proje sözleşmesinin iptal edilmesi halinde ise denetimin ba?lama tarihinden,

- KOSGEB teknoloji merkezi i?letmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen deste?in son bulmas? hallerinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti de son bulaca??ndan bu tarihten,

- Ar-Ge ve yenilik projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen deste?in son bulmas? hallerinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti bitmi? say?laca??ndan bu tarihten,

- Teknogiri?im sermaye desteklerinde, onaylanan i? plan?na kamu idaresi taraf?ndan verilen deste?in son buldu?u tarihten,

itibaren damga vergisi istisnas?ndan yararlan?lamayacaktır.

4. ??lem Yapan Kurum ve Kurulu?lar?n Sorumlulu?u

Damga vergisi istisnas? uygulayarak i?lem yapan noter, resmi daireler, di?er kamu kurum ve kurulu?lar? gibi kurum ve kurulu?lar?n; Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ili?kin olarak düzenlenen ka??tlarla ilgili olup istisna uygulanmas? sebebiyle ilgililerine ödettirilmeyen veya ödeme s?ras?nda tevkif edilmeyen damga vergilerine ili?kin olarak vergiye tabi ka??d?n düzenlendi?i tarihi takip eden 1 ay içinde bu Tebli?in ekinde yer alan "Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile ?lgili Olarak Damga Vergisi ?stisnas?ndan Yararlananlara Ait Bildirim"i doldurmak suretiyle, ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bak?m?ndan ba?l? bulunduklar? vergi dairesine vermeleri zorunludur. Damga vergisi istisnas? uygulanan ka??tlar?n, düzenlenme tarihinden itibaren 1 ayl?k sürenin geçirilmemesi kayd?yla, ayn? bildirim ile toplu olarak bildirilmesi mümkün bulunmaktadır.

5746 say?l? Kanun uyar?nca gelir vergisi stopaj? te?viki kapsam?nda yer alan Ar-Ge ve destek personeline yap?lan ücret ödemeleri için gelir vergisi stopaj? te?vikine ili?kin bildirim verilmesi halinde, damga vergisi istisnas? da uygulanan bu ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen ka??tlar için ayr?ca bildirim verme yükümlülü?ü bulunmamaktadır. Ancak, gelir vergisi stopaj? te?vikine ili?kin bildirimde dahil edilmeyen personele ödenen ücretlere dair ka??tlara damga vergisi istisnas? uygulanmas? durumunda, bu ka??tlar için muhtasar beyannamenin verildi?i vergi dairesine ayr?ca bildirim verilecektir.

5. Di?er Hususlar

5746 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile bu Tebliğin yayımlandığı tarih arasında, anılan Kanun ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde damga vergisi istisnası uygulayarak işlem yapan kurum ve kuruluşlar tarafından, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında düzenlenen bu kağıtlara ilişkin bildirim Tebliğin yayımlandığı tarihi takip eden 3 ay içinde verilecektir.

Destek ve teşvik unsurlarının amacı dâhilinde kullanılması, şartların ihlali veya projelere yönelik değerlendirme raporlarının olumsuz olması tespit edilmesi halinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine ilişkin zamanında tahakkuk ettirilmemiş damga vergisi yönünden vergi ziyaı doğmuştur sayılır ve ziyaa uğratılmı? vergiler gecikme faizi ve vergi ziyaı cezasıyla birlikte tahsil edilir.

Tebliğ olunur.

EK: Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile İlgili Olarak Damga Vergisi İstisnasından Yararlananlara Ait Bildirim

1 12/3/2008 tarihli ve 26814 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026